

Problem 4

Pomysł - motywacja: Żeby znaleźć kandydata na szukany iloczyn skalarny, na razie przypuśćmy optymistycznie, że nasza norma jest dana przez jakiś iloczyn skalarny $\langle -, - \rangle$ i zastanówmy się, jakie on spełnia własności zależne tylko od tej normy. Nietrudno zauważyć tożsamości $2\mathbf{Re}\langle v, w \rangle = \langle v, w \rangle + \langle w, v \rangle = \langle v + w, v + w \rangle - \langle v, v \rangle - \langle w, w \rangle$ oraz $\mathbf{Im}\langle v, w \rangle = -\mathbf{Re}\langle iv, w \rangle$.

Zatem strategia rozwiązania będzie następująca: porzucmy nadmierny optymizm i załóżmy tylko to, co jest w treści zadania. Niech $(V, \|\cdot\|)$ będzie naszą przestrzenią. Zdefiniujmy operator $\langle -, - \rangle : V \times V \rightarrow \mathbb{R}$ w następujący sposób: $\mathbf{Re}\langle v, w \rangle := \frac{1}{2}(\|v + w\|^2 - \|v\|^2 - \|w\|^2)$ i $\mathbf{Im}\langle v, w \rangle := -\mathbf{Re}\langle iv, w \rangle$. Pokażemy, że ten operator jest iloczynem skalarnym i że wyznacza naszą normę. W tym celu musimy pokazać, że:

1. $\langle v_1 + v_2, w \rangle = \langle v_1, w \rangle + \langle v_2, w \rangle$. Wystarczy sprawdzić to dla części rzeczywistych. Zatem chcemy pokazać, że

$$\begin{aligned} \|v_1 + v_2 + w\|^2 - \|v_1 + v_2\|^2 - \|w\|^2 &= \|v_1 + w\|^2 + \|v_2 + w\|^2 - \|v_1\|^2 - \|v_2\|^2 - 2\|w\|^2 \\ \|v_1 + v_2 + w\|^2 + \|w\|^2 + \|v_1\|^2 + \|v_2\|^2 &= \|v_1 + w\|^2 + \|v_2 + w\|^2 + \|v_1 + v_2\|^2 \end{aligned}$$

Ostatnia równość jest jednak prawdziwa, gdyż z tożsamości równoległoboku mamy $\|v_1 + v_2 + w\|^2 + \|w\|^2 = \frac{1}{2}(\|v_1 + v_2 + 2w\|^2 + \|v_1 + v_2\|^2)$, $\|v_1\|^2 + \|v_2\|^2 = \frac{1}{2}(\|v_1 + v_2\|^2 + \|v_1 - v_2\|^2)$ i $\|v_1 + w\|^2 + \|v_2 + w\|^2 = \frac{1}{2}(\|v_1 + v_2 + 2w\|^2 + \|v_1 - v_2\|^2)$.

2. $\langle av, w \rangle = a\langle v, w \rangle$ dla dowolnego $a \in \mathbb{C}$. Pokażemy to dość standardową metodą poprawiania zbioru skalarów, na którym to zachodzi.

- Z poprzedniego punktu natychmiast wynika teza dla $a \in \mathbb{N}$. Oczywiście też $\langle 0, w \rangle = 0$, zatem rozszerza się to na $a \in \mathbb{Z}$. Dla $a = \frac{1}{n}$ ($n \in \mathbb{Z} \setminus \{0\}$) mamy $n\langle av, w \rangle = \langle v, w \rangle$, co w połączeniu z dotychczasowymi wnioskami daje nam tezę dla $a \in \mathbb{Q}$.
- Dla $a \in \mathbb{R}$ nadal wystarczy nam rozważać tylko część rzeczywistą. Przy ustalonych wektorach v, w zdefiniujmy $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ wzorem $f(a) = \|av + w\|^2 - a^2\|v\|^2 - \|w\|^2 - a(\|v + w\|^2 - \|v\|^2 - \|w\|^2)$. Wiemy już, że f zeruje się w punktach wymiernych, ponadto f jest w oczywisty sposób ciągła, zatem $f \equiv 0$, co dowodzi tego przypadku naszej tezy.

- Żeby pokazać naszą tezę dla dowolnego $a \in \mathbb{C}$, wystarczy nam ją pokazać już tylko dla $a = i$. Wtedy mamy $\mathbf{Re}\langle iv, w \rangle = -\mathbf{Im}\langle v, w \rangle = \mathbf{Re}i\langle v, w \rangle$ oraz $\mathbf{Im}\langle iv, w \rangle = -\mathbf{Re}\langle -v, w \rangle = \mathbf{Im}i\langle v, w \rangle$.
3. $\langle v, w \rangle = \overline{\langle w, v \rangle}$. Równość części rzeczywistych wynika natychmiast z symetrii wzoru, jakim ją określono. Dla części urojonych mamy $\mathbf{Im}\langle w, v \rangle = -\mathbf{Re}\langle iw, v \rangle = -\mathbf{Re}\langle v, iw \rangle = -\mathbf{Re}\langle -iv, w \rangle = -\mathbf{Im}\langle v, w \rangle$. W trzeciej równości pomnożyliśmy oba wektory przez $-i$, skorzystaliśmy tu istotnie z tego, że mnożenie obu wektorów przez liczbę o module 1 nie zmienia części rzeczywistej badanego operatora, co wprost wynika ze wzoru, jakim ją określono.
 4. $\langle v, v \rangle = \|v\|^2$. Mamy $\mathbf{Re}\langle v, v \rangle = \frac{1}{2}(\|2v\|^2 - 2\|v\|^2) = \|v\|^2$ i $\mathbf{Im}\langle v, v \rangle = -\frac{1}{2}(\|(1+i)v\|^2 - \|v\|^2 - \|iv\|^2) = 0$.